

څنگه ژوند وکړو؟

د نړۍ د پوهانو او اديبانو ويناوې

Ketabton.com

ژباړه او راټولونه: محمود حمیدزی

دکتاب بیژندیانہ

نوم: خنگه ژوند و کرو دویم توک

لیکوالان: بیلابیل

ژباړه اور اتولونه: ډکټر محمود حمیدزی

تایپ او ډیزاین: ډکټر محمود حمیدزی:

ډیونستی ډیزاین: مسلم اڅکزی

د خیریدو نیټه: ۱۴۰۴

- دليکوال خپاره سوي اثار
- 1 {په سمندر کي دملغرو لټون}
ټولنيزې ستونزې او دحل لارې يې
دفکرونو جوړښت او هغوی ته وده ورکول
- 2 {رون سيند}
لومړۍ شعري ټولگه
- 3 په کایناتو کي دقرآنکریم علمي معجزې
د ذرو څخه درکھکشانونو د الله جل جلاله مخلوقات
- 4 دانسان په بدن کي دقرآن کریم علمي معجزې
دانسان دبن دحجرو څخه درنښجونو دنسجونو څخه درغړو دغړو څخه دربدن
پورې: هراړخيز طبي مالومات او د عقدي دلا کروړ کولو درسونه
- 5 {دالماسو پنډې}
دپښتومتلونو د ويلو ځايونه او علتونه
- 6 {ژور اندونه}
دويمه شعري ټولگه
- 7 {په ژوند کي دبرياليتوب 50 رازونه}
- 8 {څنگه ژوند وکړو}
دنړۍ دپوهانو او برياليو وگړو دسلگونو ويناوو ژباړه
- 9 {خوږې خبرې}
لنډکي شعرونه او ادبي ټوټې
- 10 {ننگوونکي پوښتنې او ځوابونه}
سلگونه طبي، ساينسي، جغرفيوي، بيولوژيکي، ذهني او ټولنيزې پوښتنې
- 11 خوږې خبرې دويم ټوک
ادبي ټوټې اولنډکي شعرونه
- 12 دالماسو کان، هراړخيز مالومات
- 13 څنگه ژوند وکړو دويم ټوک

دندری دپوهانو او بریالیو وگړو دسلگونو ویناوو ژباړه

14 اړینې سپارښتنې

15 خوږ سیند دریمه شعري ټولگه

16 خوږې خبرې دریم ټوک

ادبي ټوټې اولنډکي شعرونه

17 څنگه ژوند وکړو دریم ټوک

دندری دپوهانو او بریالیو وگړو دسلگونو ویناوو ژباړه

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دخپل بڼه والي او رښتینولی څخه دپوره ډېر ارزښتمن شي په ډول ساتنه وکړه.

*دهر سوال ځواب یوازې مینه ده، دهر درد ځواب یوازې مینه ده، مینه تل یوازنی ځواب دی، ځکه مینه یوازنی حقیقت دی چې شتون لري.

*مور یوازې دخپلو ځانونو لپاره دې نړۍ ته نه یو راغلي.

*هغوی چې کروړ هود او پیاوړي اراده لري دماټي مخ نه ویني.

دیوازیتوب څخه مه بیریره هغه چې یوازې الوتنه کوي پیاوړي وزرونه لري.

فکر انسان په ډوډۍ په سي گرځي او شتمن په اشتها په سي. هېڅ وخت هغه چاته درواغ مه وایه چې پرتاسو باور لري او هېڅکله پر هغه چا باور مه کوه چې تاته درواغ وایي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

که دحقي خبرې دکولو جرأت نه لرئ لږ ترلږه خو دهغو وگړو پر خبرو چکچکي مه کوی چي ناحقه خبرې کوي.

تل او هيريدل ددې څخه ډېر بڼه دي چي پاته سي او بي ارزښته سي.

هغه چي ليوه روزي په حقيقت کي خپل دښمن پياوړی کوي.

هيڅکله اجازه مه ورکوه چي يو داور پڅرکی تا دوه ځله وسوځوي.

هيڅکله پر هغو ټولو شيانو باور مه کوه چي ته يې اوري ځکه هره کيسه دري اړخه لري:

ستا ليدلوری، دهغه ليدلوری او حقيقت.

الله جل جلاله مور ته ژوند ډالی، هديه کړی دی.

دا په مور پوري اړه لري چي خپل ځان ته بڼه ژوندونونه وبخښو.

دنورو سره نرم او دځان سره سخت و اوسه.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

پاک زړه او يو رنگي دزرگونو پادشاهيو څخه غوره دي.

ذهني روزنه د زړه دروزني څخه پرته اصلاً روزنه نه ده.

هر انسان يو داسي کيسه لري که هغه واوري نور نه سي کولی دهغه څخه نفرت وکړي.

نړۍ هغه وگړو ته اړتيا لري چي دخپلو اولادونو وه راتلونکي ته اند، فکر کوي، نه دخپلو نيکونو تير ته.

لويدل هغه هيله وه چي په ازموينه نه ارزيدل.

زړه چي دهرڅه څخه وبيريډئ هغه سي به وسي.

که زه درته مشوره درکوم يا نصحت درته کوم ستا څخه ډېر پوه نه يم بلکي ستا څخه مي ډېري تيروتنې کړي دي.

فکرونو ته مو بدلون ورکړئ چي نړۍ مو بدلون وکړي.

هرشي بنکلا گانې لري مگر ټوله نه سي کولی هغه بنکلاوي وويني.

زه هيڅوک يوازي نه پرېږدم مگر د هغه چا لاس نه نيسم چي

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

زړه يې غواړي ولاړ سي.

مور نړۍ او وگړي يې هغه ډول نه وينو څنگه چي هغوى دي
بلکي هغه ډول يې وينو څنگه چي مور يو.

کورنۍ یو اړین شی نه دی بلکي کورنۍ هرڅه ده.

کله چي کوم څوک حاضر نه وي کوم کار سرته ورسوي: ته ور
مخکي سه او په پوره زړورتيا يې سرته ورسوه.

ځيني وخت ترټولو دروند شی چي یو انسان يې دځان سره وړي
دهغه په سر کي د هغه دفکرونو دروند پنډ وي.

په هغه ځای کي چي تر ټولو لوی درد او ډېره بیره، ډار
احساسوي هلته ستا درشد، پرمختگ او بریا لپاره لویه موقه بیده
ده.

چوپتيا مي غوره کړل ځکه پوهيدم چي هيڅوک زما د دردونو د
اوريدو زغم نه لري.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دهغه شی لپاره چې په راتلونکو پنځو کالو کې به ستاسو لپاره کوم
ارزښت ونه لري دهغه لپاره دپنځو دقیقو څخه ډېر غم او غصه په
ځان مه راوله.

ته پر ځان د شک کولو سره هغه وخت لاس او گریوان یې چې
همدغه وخت نور وگړي ستا د وړتیاوو څخه ډار، بیرته لري.

هغه کسان چې ټولو ژوند یې ستاسره په مینه کولو کې تیر سوی
یوازې مه پریرده.

هغه چې د زړه څخه راځي، زړه ته رسیري.

نه داوبن شیدې مستې کیري
نه کورن لږگی سیده کیري
او نه هم خراب ذات سمیري.

دوه شیان مې هیڅکله دیاده نه وځي دلومړۍ لیدنې تلوسه دي او
دورستۍ لیدنې بغض دي.

ځنگه ژوند وگړو

دويم ټوك

دهر قبر در ډبرې لاندې دنړۍ يو تاريخ ځای لري.

پوهه د دژوند په گلبن کې روښنایي ده.

په ژوند کې دزرو ملگرو درلودل ښه دي، مگر دپوهه داسې دوست، ملگري درلودل چې وکولی سي په زرو ستونزو کې ستاسو خواته پاته سي معجزه ده.

څومره چې د ډبرو وگړو سره ملگري کيږي، ډېر خلک پېژني: هغومره ډېر به يوازيتوب درته په زړه پوري کيږي.

دژوند قانون وايي:

ټول شيان ډېر درته ارزښتمن وي درهغو چې ناروغه کيږي...

هغه وخت بيا پوهيږي چې يوازي يو شی ډېر ارزښتمن وو:

ستاسو روغتيا.

په کومه کورنۍ کې چې مور او پلار ديوبل حرمت ونه ساتي: اولادونه يې لومړی د مور او ورسته ترهغه دپلار سپکاوی کوي، او دا ديوي کورنۍ دخوره ورکيدا او پاشل کيدو پيل دي.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

ميرانه ساده نه ده، ځيني وخت به خپه، ځيني وخت به ستړی او
ځيني وخت به مات سوی وي خو بيا به هم کور، هوډمن او
پياوړی اوسيزي.

یو درواغ د رښتنولی ټوله شهرت لمنځه وړي.

که یو دروازه درباندي تړل سوي وي، پر الله جل جلاله توکل
وکړه خدای جل جلاله تل ستا خیر غواړي.

هیڅ وخت د وهمک، بیریدونکو وگړو سره مشوره مه کوه ځکه
ستا روحیه دکارونو دسرته رسولو په لاره کې سوسته کوي.

ته هیڅ وخت دهغه کار لپاره چې باید سرته یې ورسوي تیار نه
یې یوازي سرته یې ورسوه چې تا تیار کړي.

ذهن حکم کوي، نړي اطاعت کوي

بريالیټوب ته ترټولو گټوره لار نه ناهيلي کيدل او باور درلودل
دي.

دیوه ښه ژوند درلودل دهر چا لیاقت نه دی او څوک چې یاد لیاقت
لري باید په هڅه کولو یې ثابت کړي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

که غواړي یو انسان وپېژني دوخت په تیریدو، گرځیدو یې وپېژنه
نه دژبې په اړولو، بدلولو.

هغه جگره چې یوازې دې وگټل دبریا خوښي یې دنورو سره
یوځای مه لمانځه.

که دې دځان څخه هوبنیار کس وموندی دهغه سره همکاري وکړه
نه حسادت.

هر هغه څوک چې دالله جل جلاله د خوښی لپاره کار کوي الله جل
جلاله دهغه پر وړاندې دبرياليټوبونو لارې هواروي.

کیدای سي زموږ ژوند هغه میله، تفریح نه وي چې فکر مويي
کوی مگر اوس چې ورته رابلل سوی یی چې څومره هم کولی
سي په خوښی یې تیر کړه.

کرار، ورو پرمختگ دنه پرمختگ څخه غوره دی، هڅه وکړه او
مه تسلیمیره.

که دې په ټوله نړی کې یو قهرمان اتل ونه موندی نو ددې وخت
را رسیدلی دی چې ته په خپله په یو اتل بدل سي.

ځنگه ژوند وگړو دويم ټوک

پرېزده چې هرڅوک چې هرڅه خوبښوي ودې يې وايي ځکه دهر کس خپل اختيار کي ده چې يو احمق و اوسي.

په ښه نيت د وچې ښوې خوړل د باچاهانو دهغو خوړو دخوړلو څخه چې دمنت وي ډېر غوره او ښه دي.

بیره یا ډار ترټولو ستر هغه درواغ دي چې تاسو دوراندي تگ څخه را گرځوي.

دنوي کال لپاره اصلتوب، نیک اخلاق او ښه خویونه وپیره، انسانیت زده کړه، ښه او ښکلي جامې، نوي وسایل او فیشن تا ته بدلون نه سي درکولی.

که دڅلورو ناپوهو بد اخلاقو او ناکامو وگړو سره ناسته ولاړه کوي پنځم يې ته یی، که دڅلورو پوهو، نیک اخلاقو او برياليو وگړو سره ناسته ولاړه کوي پنځم يې ته یی.

ترټولو ښه او خوشحاله زړه لرونکي انسانان هغه انسانان دي چې: د نورو په برياليتوبونو او خوشبختيو خوشحالی او آرامی احساس کوي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

ديؤې دقيقې غوسه، شهوت يا تمه ستاسو ديؤې لسيزې سخته هڅه
او تلاش لمنځه وړي.

عقل او پوه انسانان هيڅ وخت ځان دنورو څخه لور نه گڼي.

که دې دخوب کت د سروزرو جوړ وي او فرش يې ورينيم وي،
ترڅو چي دي دوجدان بالبنست آرام نه وي ارامه خوب به ونه
کړي.

که چيري يې مات کړي او ماته دي وخوره،بياځلي دبلې لاري
څخه خپل بناخوانه را زرغونه کړه او خپلي ودې ته دې دوام
ورکړه.

دهغو وگړو په خواکي وه اوسه چي داسي خويونه لري چي
خوښيري دي ته هغه عادتونه ولري: وگړي ديؤبل څخه زده زده
کړه کوي.

ډاډه اوسه په دې نړۍ کي دمور او پلار څخه هيڅوک مهربانه
نسته: دخپل مور او پلار په ارزښت پوسه او درناوی ورته ولره.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

ته دې خپله هڅه کوه که وسو، وسو که نه وسو، نه وسو،
الله جل جلاله لوی دی: هرستونزه دي حلوي، مه غمجن کیره.

ارام اوسه که کوم څوک کولی سي تاغوسه کړي، هغه ستاخه
لوی کيږي، پرېږده چي ستا رحتمالی ستا لويه پياوړتيا وي.

دهغو وگړو مينوال اوسه چي تاته هغه ډالی درکوي چي ته هغه په
پيسو نه سي رانيولی لکه: رښتينولي، وفاداري او وخت.

انسان هرشی زغملی سي بيله هغه غمه چي دمور په سترگو کي
يې ويني.

که داندازې څخه ډېرې خبرې کوي اړ کيږي چي بي مانا يا
درواغ خبرې وکړي.

ترټولو پوه کس هغه وگړی دی چي دخلگو پوهه دخپلې پوهې سره
يوځای کړي.

ځنگه ژوند وگړو دويم ټوک

يوازنی هغه څوک چې په تاريخو کې زموږ ږغ اوري هغه زموږ
خالق جل جلاله دی.

دښځې غوسه دالماسو په څيرده ځليږي مگر سوځيږي نه.

رخه، کينه پټه نه پاتيري.

دنورو سره دځان پرتله کول مو خوښی وژني، يوازنی هغه څوک
چې بايد دهغه څخه غوره او ښه واوسئ هغه څوک دی چې پروڼ
وي.

هيڅ وخت ديوه انسان پر شخصيت دهغه دزارو جامو لمخي
قضاوت مه کوئ، کيدای سي ترټولو غوره زړه دترټولو زړو
جامو لاندي وي.

وخت وگړو ته بدلون نه ورکوي بلکې وخت دوگړو اصلي څيري
ښکاره کوي.

دروغتيا او سلامتيا څخه لوی نعمت نسته، د فکر دارامښت څخه
لويه خوشحالي نسته، الله جل جلاله دي دوره زموږ په برخه کړي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وگړو

ديؤبنکلي انسان نښه داده چي تل دنورو انسانان ښکلا ويني.

خپل ژوند مو دنورو وگړو دژوند سره مه پرتله کوي، دسپورمي او لمر ترمنځ هيڅ پرتله شتون نه لري، کله چي وخت يي را ورسيري دوره ځليزي.

زما چوپتيا زما د بيري ښکارندوينه نه کوي بلکي حريف مي کم اصله دي.

ددوو شيانو دلاسته راوړلو هڅه مه کوي او دلاسته راوړلو لپاره يي مه جنگيري: درښتيني ميني او رښتني دوست لپاره هغوي په طبيعي ډول راځي.

ژوند يوازي دکلاگانو، نيول فتح کول نه وي، ځيني وخت د درو څخه را وتل ژوند وي.

چاچي مو ځانگو ښورولي ده کولي سي په خپلو دعا گانو مو نړۍ هم وښوروي،

دژوند د ترټولو لوړ قيمت لرونکي الماس ته مو پاملرنه وکړي، هغه چي تاسو يي دخپلي خوشبختۍ لپاره هر وخت دخير دعاگانو ته اړياست.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

يوانسان که لاندې دوى ځانگړنې ودرلودې هېڅ وخت به ماته ونه خوري:

لومړى: پر هيزگاري.

دويم: پر الله جل جلاله توکل.

مور بايد يو پر بل قضاوت ونه کړو، ژوند دټولو لپاره يو شان نه دى:

يوه په قهوه خوب تېنټوي او دبل څخه فکر او خيال خوب غلا کړى وي.

ماته په رېنتيا او حقيقت ويلو سره تکليف را کړه مگر هېڅکله مي په درواغو مه ارامه وه.

اجازه مه ورکوى ستاسو ناکامى ستاسو دبرياليتوبونو مخه ونيسي، دا په ياد ولرئ تاسو دخپل مخته خنډو څخه ډېر پياوړي ياست.

ته دخپل ځان دخوشحالى مسؤل يى، که دنورو څخه هيله لري چي تا خوشحاله کړي، نو ټول عمر به خفه او مايوسه يى.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک
څوک چې زموږ هم فکره دي موږ ته سکون راکوي او څوک چې
زموږ د فکر مخالفه دي موږ ته زده کړه راکوي.

يو ازنی هغه شی چې دناپوهی څخه ډېر خطرناکه دی هغه غرور
دی.

الله جل جلاله دهغو ورځو بڼه بدله درکوي چې زغمل يې آسانه نه
وه مگر تاصبر وکړ.

يا الله جل جلاله تازما عیبونه دومره پټ او را وپوښل چې حتا ما
خپل باور وکړ چې عیب نه لرم.

پیاوړی اوسه چې څوک درته ماته درنه کړي،
شريفه اوسه چې څوک دي تحقير نه کړي. خپله واوسه چې څوک
دي هير نه کړي.

که چيري مي دنن ورځې عقل درلودای دتېري ورځې کارونه مي
نه کول، مگر که مي دتيري ورځې کارونه نه وای کړي دنن
ورځې عقل به مي نه درلودای.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

هيڅ شی دادب، رښتینولی او نیکو اخلاقو په اندازه یوه وگړي ته
ښکلا او اعتبار نه سي بڅښلی.

ستاسوسره هيڅوک مرسته نه سي کولي بېله تاسو خپله.

ټولو ته درناوی لرم او دا زما دکمزوری نښه نه ده، بلکي یوچا
زما د روزني لپاره تلابښ کړی دی.

کیدای سي ژوند زه بد خلقه کړی يم مگر زما په بد ذات کولو هيڅ
وهت نه دی بريالی سوی.

هرکله چي دي فکر وکړ چي ډېرې ستونزې نه سي زغملی،
یوازې دري کلمې، ويیونه ووايه، زما رب جل جلاله لوی دی.

دیوه مسلمان په قانون کي دالله جل جلاله څخه ماسیوا هيڅوک
لوی نه دی.

که چيري ستاسو پرمخ ټولې دروازي وټرل سولي دالله جل جلاله
دروازه هيڅ وخت ستاسوپرمخ نه ټرل کيږي.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

کوبښښ مه کوه چي دنورو په ډول وه اوسئ کوبښښ وکړه نور ستا
په ډول وه اوسي.

تاسو نه سئ کولی هغه څوک چي ديوازيتوب سره عدت سوی وي
وبیروئ، هغه یو ابر قدرت دی.

پر خپل ځان متقي وه اوسئ په سختو حالاتو کي دخپل شجاع زړه
څخه بهتره څوک نه سئ موندلی،نسته.

یوه تله دالهي ترازو په نامه شتون لري چي هيڅکله،هيڅکله
تيروتنه نه کوي! دهیڅ چا حق پرېل نه پاتيري!
دچا چي زړه دردېلی او مات سوی صبر کونکی دي وه اوسي.

مهرباني تا دنړی په ترټولو ښکلي څيهرې بدلوي دا اړينه نه چي
دځنگه څيهرې خاوند یی.

ټپي سوي او دردېلي وگړي ترټولو پياوړي دي،ځکه پوهيږي چي
ځنگه ځان وژغوري.

ځنگه ژوند وکړو دويم ټوک

دناهيلى په ورځو کي دخپل ځان دپورته کولو څخه هيڅ کوم دروند وزن شتون نه لري.

هغه انسانان چي لويې هيلې لري هيڅ وخت به رحمت تجربه نه کړي.

که کوم چيري چي يى خوبس دي نه دى: حرکت وکړه ته خو ونه نه يى چي تل به پريوه ځاى ولاړ يى

هيڅوک بېله کوم دليله بدلون نه کوي يايې زده کړه کړي يا هم ډېر زوريدلى دى.

ترټولو لويه خپلواکي هغه وخت لاسته راځي چي خپل ځان هغسي ومني ځنگه چي ته يى.

صبر ولره وريځي هيڅ وخت دلمر مرسته نه کوي.

دجگړې لپاره تياريدل يانې دسولې ساتنه.

دې وگړو ته حيران يم که يې څوک پوښتنه نه کوي وايي: مغرور دى او که ډېره پوښتنه پر کوي وايي: کوم مقصد لري.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

آياته پوهيري چي ډېره شتمني په پيسو پوري نه ده، دښه شخصيت لړل ترټولو لويه شتمني ده.

ځيني وخت هغه ستونزه چي ستاسو په ژوند کي وي دهغي ستونزي څخه ډېره کوچنۍ وي چي ستاسو په مغزو کي الوتنې کوي.

په ارزنه او آسانه نه يم لوی سوی چي غواړي ژر مې کوچنۍ کړي.

تاسو نه سئ کولی خپل راتلونکي ته بدلون ورکړئ مگر کولی سئ خپلو عادتونو ته بدلون ورکړئ، زه ډاډه يم چي ستاسو عادتونه ستاسو راتلونکي ته بدلون ورکولی سي.

څوک چي دخپل غرور لکبله روند سي نه سي کولی حقيقت وويني.

اجازه مه ورکوی چي ماتي ستاسو دبرياليتوبونو خنډ سي، دا ياد ولرئ چي تاسو دخپل مخته خنډونو او ستونزو څخه ډېر پياوړي ياست.

مور بايد دخپل ځان لپاره ژوند وکړو نه نورو ته دځان بنودني او نمايش لپاره.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

په هغو لارو او کوڅو کې ورک سوم چې نورو ته مې لار پکښې
بنودل.

نه هيڅ انسان ستا دوست دی او نه هيڅ انسان ستا دښمن دی بلکې
هر انسان ستا ښوونکی دی.

دژوند په تاريخو کې مې وموندل:

که چيرې کوم څوک دې باور ته ورسيدی چې بيله الله جل جلاله
بل چاته اړتيا نه لري، خدای جل جلاله هم هغه بيله خپل ځانه بل
چاته نه اړ کوي.

که چيرې غواړئ راتلونکی مو تعريف کړئ خپل تير وخت
مطالعه کړئ.

نن نه سئ کولئ دسبا د مسؤليت څخه وتښتئ.

حاضر وم هغه څه چې نه مې سواي کولی بدلون ورکړم قبول
کړم.

ځنگه ژوند وکړو دويم ټوک

شعر د ډېرې لوړې خوښۍ يا ډېر ژور غم څخه سرچينه اخلي.

انسان په ژوند کي ستونزو ته اړتيا لري ځکه دبرياليتوب څخه
دخوند اخيستلو لپاره اړيني دي.

د ونو لپاره موسمونه هر کال تکراريري مگر دانسان دژوند
موسمونه هيڅکله نه تکراريري:
پيدايښت، ماشومتوب، ځواني، بوداتوب!
دخپلو روانو شيبو په ارزښت پوه سئ!

زړه بيداره او پوه سه چي دا نړۍ گرځيدونکي او تلونکي ده او دا
دژوند شتمني مفته تيريري.

مور ټول دخوشبختۍ په لټه کي يو خوبايد پام وي چي که هغه
وموندو بايد خپل ځان ورک نه کړو.

نړۍ مانا نه لري مگر دا چي ته هغه وه مانا ته را وبولي.

ځېني وگړي دخپل پيدايښت سره داسي رڼا دي نړۍ ته دخان سره
راوړي چي حتا درمرگ ورسته يي هم ياده رڼا همداسي رڼا
پاتيري.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

ددې نړۍ څخه خوند هغه وگړي واخيستی چې هم يې وخورل، هم يې واغوستل او هم يې وبخښل، هر هغه چا چې پرځان او نورو وسپمول، بخالت يې وکړ خپل مړ سو او شتمني يې نورو وي وړل.

هيڅ وخت هيڅ چا ته څه مه وايه که ياد کار دي وکړ زړه به دي ټولو ته خفه سي.

ځيني شيان په ارامۍ کي ښه زده او په يادو وو او ځيني نور بيا په توپان کي.

هيڅکله هم خپل وړاندې اخيستونکي کوچني گامونه، قدمونه بي ارزښته مه گڼه.

پر الله جل جلاله شک مه کوه!
شکه مه کوه که کوم چار، شی ځنډيري خو بدله کي يې ترټولو غوره درپه برخه کوي، يوازې صبر وکړه او هيلې دي دالله جل جلاله د درباره مه پري کوه.

يوازې يو سفر شتون لري خپل زړه، دنننه ته سفر.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

پروکړو بايد دهغوئ دشخصيت پر بنسټ قضاوت وکړو نه دهغوئ دملت، قوميت، نژاد، رنگ او شتمنی پر بنسټ.

هر انسان تيروتنه کوي مگر يوازي ناپوهه وگړي خپلې تيروتنې تکراروي.

نيکي هرشی مغلوبه کوي مگر خپل هيڅ وخت هم نه مغلوبه کيږي.

دپيل لپاره مجبور نه يې چي پوره و اوسي مگر دکاملوالي لپاره مجبور يې چي پيل يې کړي.

کله چي ژوند تاته سل دليلونه دژړولو لپاره درته وړاندي کوي، تاسو هغه ته زر دليلونه دخندېدلو لپاره وړاندي کړئ.

خوشحالي د بدن لپاره گټوره ده مگر دا درد او رنج دی چي دتفکر دغورېدا او پراخيدني لامل کيږي.

څوک چي د فکر بنکلا لري دا نه خوبنوي چي خپله ظاهري بنکلا وکړو ته وښيي.

دنظم او دقت تر ټولو خوږه پايله برياليتوب دی.

تر هغو چي تاسو خپله تسليم نه سئ نه يې بايلئ.

د زړه د لوحې پر مخ دي وليکه: هره ورځ غوره، بهترينه ورځ ده.

د جنت هيله درلودل خپله جنت دئ.

د اوبو په شان واوسه روڼ او پاک چي ټول درته تېري وه اوسي.

ساده زړه درلودل...

ډېر زيان لري: هر ورځ بايد هغه زخمونه وگنډي چي دخپلې ريبنتولي لکبله دي خوړلي دي .

تل خپلې دويمې تيروتنې ته اند کوه،

لومړۍ تيروتنه ستا حق وه.

ځنگه ژوند وگړو دويم ټوک

دټولني عيب دادئ چي ټوله غواړي اړين، مهم وگړی وه اوسې، مگر هيڅوک نه غواړي گټور وه اوسې.

دهغو وگړو څخه چي هيڅکله خپله تيروتنه نه قبلوي او تل هڅه کوي چي تاته احساس درکړي چي ستا تيروتنه وه ډېر ليري سئ.

دڅلورو ډلو وگړو څخه ليريوالی اختيار کړئ:

هغوی چي درواغ درته وايي،

هغوی چي درناوی نه درته لري،

هغوی چي ناسمه گټه درڅخه اخلي،

هغوی چي شخصيت مو کښته را ولي.

که دخپلي يوې تيروتني لپاره زر دليونه وړاندې کړي په حقيقت کي يو زرو يو وار تيروتني درسه سوي دي.

ستاسو دژوند کيفيت دوه شيان مالوموي: هغه کتابونه چي تاسو يې لولئ او هغه وگړي چي تاسو ورسره وينئ.

دپاک زړو وگړو ترټولو لوی دکمزوري ټکی دادئ چي اند کوي شاوخوا وگړي يې هم ددوی په شان دي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

کوم څوک چې په تياره کي زموږ سره نسته دلمر راختلو په وخت
کي هم هغه ته اړتيا نه لرو.

هيڅ داسي انديبنه او غم نسته چې دوخت په تيريدو ملايم او ارام
نه سي.

دوستي د واورې څخه دحور سړي په شان ده چې جوړول يې
آسانه مگر ساتنه يې ستونزمنه ده.

که دکوم چا لپاره اړين يې هغه تل ستاسره دوخت تيرولو لپاره يوه
لاره موندې، نه دتيني لپاره کومه بهانه او نه دخپل درواغو لپاره
کومه توجيه.

په روانه شيبه کي ژوند وکړئ!
دا دهغو ټولو کتابونو غورچاڼ دئ، خلاصه ده چې
د خوشحاله ژوند د رازونو په اړه ليکل سوي دي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وگړو

هيڅ وخت په هغو وگړو چي دنورو رازونه تاسوته وايي، اعتماد
او باور مه کوی.

په دوه ځای بنکلولو انسان عرش ته رسيري، دپلار دلاسونو په
مچولو او دمور دپينو په مچولو.

نه روزل سوي ژبه هغه ژوی دی چي که ايله يي کړي چيچي
دي.

کله چي پيسي خبرې کوي 99سلنه ستونزي چوپتيا اختياري.

دهرانسان شخصيت دهغه د اخلاقو په تله وتلی.

ستاسو ژوند هغه وخت پيليري چي خپل د راتلونکي اختيار خپل
په لاس کي واخلي.

ژوند يوازي هغه وخت ارزښت لري چي يو ارزښتمن شی مو
موخه وي.

ترټولو بنکلی جنگ هغه جنگ دی چي وسلې يي کتابونه، مشران
يې پوهان او قربانيان يې ناپوهی او ورسته پاتيوالي وي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دخپل ځان لپاره ژوند وکړی نور، نور دي یوه ورځ يې درته بڼي
چي نور دي.

پر نورو دقضاوت کولو څخه لاس واخلي چي ارامي او سکون
تجربه کړی.

صبرکونکی اوسه په ټولو حکمتونو به وپوهیږي، دټولو قسمتونو
خوند به وڅکي، ټوله معجزې به وويني.

ما پر خپلو عیبونو او نیمگرتیاو سنگسار کړی مگر لومړی ډبره
هغه څوک راباندي وار کړی چي خپل بي عيبه او بي نیمگرتي
وي.

دي ته مه منتظر کړی چي پیسې به تاسوته خوشحالي راوړي.

هڅه وکړی چي گټور او کوبښ کونکی وگړی دمخکې پر مخ
وه اوسیرئ.

یوازنۍ ناروغي چي درملنه نه لري دوگړو خولي دي چي نه تړل
کيږي او نه يې درملنه کيږي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دوه شپه اندیښني لمنځه وړي د دوستانو لیدل او د عالمانو او پوهانو خبرې.

سفر وکړه هیڅ چاته هم مه وایه،
مینه ناکه ژوند وکړه هیڅ چاته هم مه وایه،
په خوبنۍ ژوند مگر هیڅ چاته هم مه وایه،
وگړي بنکلي شیان خرابوي.

دبدو وگړو د بدلون انتظار مه کوه،
ماران پوست بدلوي مگر ذات، اصل یې نه بدلیږي.

کله چې وگړي درته وایي: چې هیڅ بنوالی درپه کښي نه ویني په
غیر کي یې ونیسه او ورته وویاست چې ژوند درندو لپاره ډېر
سخت دی.

هرڅومره چې لوی سوم وپوهیدم چې تر ټول بڼه دوست، ملگری او
تر ټول گرانه او ارزښتمنه شتمني مې مور او پلار دي.

هرڅوک پر خپله لارځي اړینه داده چې سیده، سمه لار دي انتخاب
کړي وي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

د انسان لويه ناپوهي هغه چاته خنډل دي چي ورته دکتلو ارزښت هم نه لري.

يوازي يوه لارښتون لري چي دانتقاد مخه پري ونيسي: هيڅ مه وايه، هيڅ مه کوه، هيڅ مه اوسه.

دچا چي فکر، اند ستاسو توپير لري: دښمن دي نه دي، يوبل انسان دي.

مهربانه اوسه نړۍ مهرباني ته اړتيا لري.

دغلط ناسم واده خپگان او فشار زرگونه حل ديوازيتوب د فشار او خپگان څخه بدتر دي، دهر بي سر وپينو سره واده مه کوه.

هغه څوک چي د کتاب سره ارامي سکون مومي: هيڅ ارامي او سکون د لاسه نه ورکوي.

هر دستان دوه مخه لري.

ذهن ته دي داسي روزنه ورکړه چي په هرشي کي بنوالی وويني.

ذهن او خيال ته دي داسي روزنه ورکړه چي په هرڅه کي بنوالی وويني.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک
انسان دوو کالو ته اړتيا لري چې خبرې زده کړي او پنځوسو کالو ته اړتيا لري چې چوپتيا زده کړي.

انسان دې ارزښته کاغذ څخه پيسې جوړې کړي مگر پيسو دانسان څخه څه څه شي نه کړ جوړ.

که شل دقيقې کار وکړي ددې څخه به ډېر ښه وي چې شل ساعته دهغه کار په اړه اند، فکر وکړي، بي ځايه خيالونه او فکرونه پرېږدئ کار کوونکي وه اوسئ.

ماغزه څشي دي؟

هغه شي دي څوک يې نه لري مگر هيله لري چې ته يې ولري.
غوښتنه او هيله څشي ده؟

هغه شي ده چې ټوله يې لري مگر ته يې بايد ونه لري.

ته يوازي يوار ژوند کوي ښه نو خپل دځان لپاره ژوند وکړه اړينه نه ده چې نور څه فکر کوي.

زموږ انسانانو ستونزه داده چې هروخت د دوو پښو لرونکي موجود سره مخ کيږو او اند کوو چې انسان دئ.

دويم ټوک څنگه ژوند وکړو

هيڅ انسان بد نه دی درهغه وخته چي ځان ته درنورو دښه فکر
ونه کړي.

دنورو ژوند ته ډبرې مه غورځوي، يوه تيره ژوند له منځه وړي.
ډبرې لکه:
غيبت کول، تهمت ويل، درواغ ويل، چغلي کول، راپارونه...
ژوند دريښو څخه لمنځه وړي.

يوه وويل: څه بده نړۍ ده تردې چي گلونه هم اغزي لري!
بل وويل: څه ښه دونيا ده تردې چي اغزي، ځوزان لرونکي
څانگي هم گلونه لري...
لويوالي په تفکر کي دی نه په هغه شي کي چي وينو يې!

په ماتو وزرونو الوتنه کول هنر، فن دی.
خوشحالي دري قانونه لري:
دپرون تريخوالي هيروول، دنن ورځي خواږه غنيمت گڼل،
راتلونکي ته هيله درلودل.

داچي څومره ژوند مو کړی دی دا اړين نه دی، بلکي داچي
څومره وخت مو ښه ژوند کړی دی اړين شی دی.

ځنگه ژوند وکړو دويم ټوک

ژوند هغه کتاب دی چې دويم چاپ نه لري بڼه نو په مينه يې پانې وپروئ.

بي کسه واوسئ مگر د هرچا محتاجه مه اوسئ.

الله جل جلاله په سکون او آرامی کي ياد کړه تابه په سختی کي ياد کړي.

مورن یو دم غټ، لوی سولو لکه پرمورن چې په کراره غټیدل حرام وه.

فقر، نیستی هغه اور دی چې بڼه والی سوځي او شتمنی هغه پرده ده چې بدې پوښي، څومره بي انصافه هغوی دي چې یو پوښي شتو، شتمنی ته د درناوي لپاره او یو سوځوي د نیستی په جرم.

کله چې مغرور سوي هديرې ته ولاړ سه هلته به ډپر داسي وکړي وموندي چې اند، فکر يې کوئ چې نړی دهغوی په نه شتون کي نه گرځي، نه خرڅيزي.

حسادت یو شک دی او بیره خواري ده.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

پيژندل سوي وگړي دنورو سره مخالفه دي او پوه وگړي دخپل
خان سره.

دپوه انسان پر هيز گاري دهغه دبدی څخه پيژندلی سو.

د شرموښانو، لیوانو سره دوستي وکړه ځکه دهغو چي وږي سوي
نه وي خيانت نه کوي مگر ځيني انسان مخکي تر دې چي وږي
سي خيانت درسره کوي.

هغوی چي ايمان نه لري خپل خان پلوري.

هغوی چي وجدان نه لري نور پلوري.

هغوی چي دواړه نه لري هیواد پلوري.

ژوند یوه سخته ازموینه ده چي ډېر په کښي ناکامه کيږي ځکه چي
کوښښ کوي دنورو څخه نقل وکړي مگر دې ته يې پام نه وي
چي دازموينې پانې ټولې یو شان نه وي، دپوي بلې څخه توپير
لري.

په هغه نړۍ کي چي یو ورځ زمونږ خپل روح مونږ پريږدي
دنورو څخه بايد ډېره هيله ونه لرو.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

هيڅوک نه سي کولئ مور ز مور دخپل ځان بڼه تيرباسي.

ملگرتيا دروند بار دئ هغه څوک يې پر غاړه اخلي چي يوه نړۍ وفاداره وي.

په لاسته راوړلو ټوله پوهيري اړينه يې ساتنه ده.

هغه چا ته چي ستاسو دخبرو په ارزښت ونه پوهدئ چوپتيا ډالۍ کړئ.

هيڅ شي په دې نړۍ کي ز مور شتمني نه ده هرڅه چي دي يوازي ز مور داوسنۍ گټې اخيستني لپاره دي، مور هيڅ شي دخپل ځان سره نه وړو بڼه نو هيڅ مالکيت شتون نه لري.

په خپلي پوهي مغروري دناپوهي ترټولو بد ډول دئ.

که کله دي دکوم چا سره ملگرتيا پای ته رسيري دهغه ټوله رازونه دخپل ځان سره خوندي وساته ځکه ملگرتيا مو پای ته رسيدلي ده شرافت نه!

ځنگه ژوند وگړو

دويم ټوک

وگړي يوبل په خبرو لاسته راوړي او په کړنو يې دلاسه ورکوي.

ژوند ديوه عاقل لپاره خوب دی
د ناپوه، احمق لپاره لوبه ده
د شتمن لپاره ټوکي دي
د غريب لپاره مصيبت، دغمه پکه صحنه ده.

که په ژوند کي آرام، سکون غواړي دوگړو دچارو او خبرو پروا
مه لره
که ادب غواړي دوگړو په چارو کي لاس وهنه مه کوه
که دژوند پند غواړي دناپوهانو پروراندې چوپتيا اختيار کړه.

دهغو وگړو څخه بيزاره يم چي ژبه باندي يې نيکي وي او د چارو
کړنو ژبه يې زړونه سوخي.

ژوند د داسي چارو پک دی چي زړه رنځوي.

په سختيو کي لوی عيب د هوډ دلاسه ورکول دي.

ځنگه ژوند وکړو

که دقارون خزانې هم ولري چې انسانيت، شرافت، رښتتولي او پيژندنه ونه لري وړيا هم نه ارزي.

دوه تنه تاسو بڼه درکولی سي: يو هغه چې ستاسو سره مينه لري او تاسو پر گران ياست.

دويم هغه چې ستاسو په شان حالت کي وي.

اړينه نه ده چې شپه څومره تاريخه ده زړه دي دالله جل جلاله په نور روښانه کړه.

چاچي ډېر درد او ژوره انديښنه احساس کړي وي په ډير بڼه ډول کولی سي خوشحالي تجربه کړي.

په انسان کي ددې درو ځانگړنو پيدا کيدل دشيطان لپاره دهغه په دام کي گيرول آسانه کوي:

ځان خوښونه.

دگناهونو هيرول.

کينه او حسادت.

دژوند پايله او گټه هغه شيان نه دي چې را غونډوو يې بلکي هغه زړونه دي چې لاسته يې راوړو.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

که چيري الوتونکی هم وه اوسي کله چې زړه دي خفه وي آسمان به درته قفس بنکاري.

دا نړۍ دښو وگړو نه ده، دهغو وگړو ده چې ښه تمثیلوي.

خبرې کول زده کړه غواړي او چوپتیا شعور ته اړتیا لري.

ښه او مهربانه وگړي دخپلې اړتیا لمخي مهربانه او ښه نه دي بلکې هغوی نړۍ ددې څخه کوچنۍ، وړه ویني چې بدې وکړي.

هغه الوتونکي چې په قفس کې زیریدلي، پیدا سوي وي الوتل رنځ گڼي هغه ډول لکه په ناسمو باورونو کې بند انسان

درد تل په اوبنکو کې نه وي بلکل ځیني وخت په خدا کې هم شتون لري.

کله چې الله جل جلاله کوم بنده ته دخیر اراده وکړي دهغه پر ژبه درود ویل آسانه کړي.

که غواړي نیکمرغه او خوشحاله وه اوسي لږ خبرې وکړه او ډېر اند، فکر وکړه.*

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

که غوښتنه وي حتمن به دهغي دلاسته راوړل لپاره کومه لاره هم وي.

قضاوت کونکو ته وواياست: لږ صبر وکړئ دژوند ورځي گرځيدونکي دي.

ما ته وبخښلي مگر زه نور اړتيا نه لرم ستاسره نېژدي پاته سم، هيڅ وخت مې نه هيريږي کله چې مې تاته اړتيا درلوده ځنگه دي زما څخه ليروالی اختيار کړ.

هيڅ وخت دخپل يوازيتوب په خاطر هرڅوک خپل ژوند ته مه داخلوی ديووازيتوب سره ژوند کولی سئ مگر دهر چا سره ژوند نه سئ کولی.

ډېر ترڅه د زهرو څخه هغه خواږه دي چې په منت يې خورو.

دیو فقير څخه يې وپوښتل: ولې يوازي په مسجدونو او روغتونو کي خيرات،خير غواړي؟

وي ويل: ځکه همدا دوه ځايه تاسو ته الله جل جلاله په ياديږي.*

ځنگه ژوند وکړو دويم ټوک

دهيڅ لاس انتظار دنړۍ په هيڅ ځای کې مه کوه، ولاړ سه او په خپل لاس خپل ژوند جوړ کړه.*

هيڅ وخت دي دهيلو څخه لاس مه اخله يا گټونکي کيږي ميله نيسي يا بايلونکي کيږي زده کړه تري کوي.

18 په پيسو خوشحالی،خوښۍ نه سئ پيرلی مگر کولی سئ دهغوی لورته نېژدي ورسئ.

17 هغه وخت ډېر ښکلی يې چې ظاهر دي دباطن سره يو شان وي.

16 هيله مه کوه چې چاري دي هوسا،اسانه سي، هيله وکړه چې خپله پياوړی او توان لرونکی سي.

15 ځيني وخت بايد خپل تير وخت او خاطر و ته وروگرځيرو او په ژور نظر ورته وگورچي مخکي څه وو، ورسته څشي سو او اوس څشي يو.

14 دنورو تيروتني وبخښه مگر کوم زده کړه چې دهغوی څخه کوئ هيڅ وخت يې مه هيروئ.

13اره، اصلي پوهه داده چې دخپلي ناخبرۍ،ناپوهۍ په اندازه وپوهيرو.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

12 ټوله پورونه ادا کيږي بيله مور دپور.

11 هيڅ شي دمور او پلار دخندا په شان انسان ته خوښي او ارام نه ورکوي.

10 اړينه نه ده دپيل لپاره غوره وه اوسي مگر ددې لپاره چې غوره او عالي وه اوسي بايد پيل يې کړي.

9 مهربانه وه اوسه نړۍ دوگړو دزړونو د ماتول ارزښت نه لري نن دخاورو پر سر يو سبا به تري لاندي يو.

8 ځان داسي شخصيت جوړ کړه چې ټول دي دليدلو تږي وي.

7 دمثبت بدلون هيله مه کوئ که تاسو د بدو دوستانو سره سرور کار لرئ.

6 دهغو وگړو دزړونو دگټلو لپاره چې زړه يې ستاسره نه وي، زړه يې نه درسره غواړي؛ زړه دي سمندر ته مه غورځوه غرق، ډوبيري.

5 دښمن يو ړوند غشی ویشتونکی دی، خپل پوهيږي چيري دي وولي دخپل وبيريږه نه دپر لاره تلونکي دښمن څخه.

4 که مو کوم چاته سپکاوی وکړ؛ تحقير مو کئ مانا يې داده چې خپله بي شخصيت يو.

ځنگه ژوند وگړو دويم ټوک

شخصیت: دیوه وگړي د باطني او ټولنيزو ځانگړونو ټولگه.
3 هېڅوک دهغه چا په اندازه نه څاري کوم چاچي تاسو يوازي پريښي ياست ځکه هغه غواړي ډاډمن سي چي ستاسو څخه په لار جلا کولو يي تېروتنه نه ده کړي.

هغه ته يي وښياست چي تيروتنه يي کړي.
2 هېڅ وخت د نړۍ رسم، رواج ته اند مه کوه بلکي پاک زړه ته اند وکړه ځکه د نړۍ رسم د لارې دروازه ده مگر پاک زړه الماس دی.

1 ژوند تيريزي بڼه نو پريږده چي ستا څخه ستا ټولي مهرباني، بڼه کړني يادگار پاته سي.

دهيڅ چا لپاره ځان مه سوځوه لمر ټوله ورځ خپل ځان سوځوي مگر وگړي د سپورمي ستاينه کوي.

هېڅ بايلونکی نه يي کله چي دي د ماتې څخه کوم څه زده کړي وي.

د وگړو دچلند برغ زما لپاره دومره لوړ دی چي نور دخپلو خبرو برغ نه اورم.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

زړه چې خوښ نه وي هيڅ ځای خوښي نه وي.

دخپل ځان څخه وپوښته چې ژوندی يې که يوازې وجود لري.

دا يې وړ نه وه چې په دې عمر کې دومره بې ذوقه او بې

حوصلې وه اوسم.

ستا هم دغه سزا بس چې زه دې هغه سي نه وينم لکه ليدلي چې

مې.

هيڅ وخت نه سئ کولی دکوچنيو وگړو سره لوی کارونه سرته

ورسوی*

يوه موخه تری داده چې که مشوره ،گډکار، شراکت کوی يا خپل

موخي ديوچا سره شریک کوی: مخامخ وگړی مو بايد داسي

څوک وي چې دپوهې، تجربې، زړورتيا خاوند وي نه داسي څوک

چې دځان سره؛ تاسو هم په گډکار او مشوره کولو کې زړه نازره،

ورخطا او په خپله پریکړې کې پښیمانه کړي.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک
شاعرانه پوهه يوازې خوب او خيال نه دی، بلکې
دلوستنې؛ مطالعې، تجربو، يادابنت او نړۍ پېژندنې پايله ده

کوم وگړي چې شاعري کوي، ادبي نظم او نثرليکي هغوی يوازې
خپل خيالونه او خوبونه تاسوته په رنگينو لغاتونو، ويونو او جملو
کې نه راغونډوي بلکې:

دهغوی ليکنه دهغوی دپوهې، لوستنې، تجربو، دهغوی
دنظره دنړۍ ليد وي چې تاسوته يې بڼې،
ترڅو تاسو ته هغه څه بڼه څرگند او روښانه سي چې هغوی يې
کيدای سي په مانا، راز او موخه باندي تر تاسو بڼه پوهيدلي وي.

نړۍ په ارامۍ دپوهې لورته درومي.

ټول وگړي په سياست اخته دي بېله سياست مدارانو چې په تجارت
بوخت دي.

کله چې يو انسان د درده ليونۍ سي، نور يې درد نه يوازې يې
ليونتوب وينې.

ډېره موده ورسته پوه سوم چې هره کړکۍ دخلاصولو ارزښت نه
لري.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

هيڅ وخت نه سئ کولی دکوچنيو وگړو سره لوی کارونه سرته

ورسوی.

په بنوونځی، مدرسه کي باید دهيواد په مانا، مفهوم وپوهيږي.

لوره ليوه دځنگله څخه دباندې بيایي.

اوس هرڅه عادي دي نه سختی درد لري او نه خوښی خوند.

قيمه گران وه اوسه پريزده چي قيمت مو ورکړي وگړي
مفت، وړيا شيان مفت وړيا دلاسه ورکوي.

پوهه دڅيرکتيا بنکلا ده.

څوک چي د دننه، د زړه څخه خيړن وي دپاکو وگړو تاب او زغم
نه لري.

کوبنس وکړئ چي خپله هغه څوک و اوسيرئ چي دنورو څخه يي
هيله لرئ.

دويم ٽوڪ

ڇنگه ڙوند وڪرو

ڪاش يُوڇوڪ زرگونه متره دفقر دڪرڻي لاندي مگر نه ديوه ملي
متر دفهم دڪرڻي لاندي.

داسي وخت به راسي يادي چي په ڙبه د دوستي اظهار کوي مگر
په ڙره کي دڻمن وي.

ڙبه دانساني روحياتو هنداره ده.

په نري دوه شيان ڊپر ڻڪلي دي: دستورو ڊڪ هسڪ او هوسا
وجدان.

دانسان هيلي نه ختميدونڪي دي هرڪله چي يوي هيلي ته ورسيدئ
بله هيله لري.

زما په چوپتياوو کي فريادونه دي.

په نري کي هيخ شي دحقيقت دويلو ڇخه سخت او هيخ شي
دچاپلوسي ڇخه اسانه، هوسا نه دي.

دجنگيدلو ڇخه ماسيوا نه سو کولي عاقلانه ماته قبوله ڪرو.

نه سو کولي ڊپله جنگيدالو عاقلانه ماته قبوله ڪرو.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

وخت دهرچا وړتيا څرگندوي.

نړۍ چې هرڅه لري زما دي او زه چې هرڅه لرم دمور مې دي.

کوم وگړی چې دژوند په جنگ کې خنديري دستايلو وړ دی.

ځيني وخت دي خپل زړه پر خپل ځان سوځي.

که چيري دکښتۍ چلونکۍ لويه موخه دا وای چې: دخپلې کښتۍ

ساتنه وکړي؛ تل به يې هغه په بندر کې ساتلي وای.

دا اړينه نه ده چې څومره تيروتنې لري يا دا چې څومره

کرار، ورو، مخته ځي، ته

اوس هم دهغو ټولو څخه چې هڅه نه کوي: وړاندې يې.

دا اړينه نه ده چې پلار دي دژوند په څومره ستونزو کې دی په

دې وپوهيږه چې تل ستا په فکر کې دی او په تا وياړي.

کوبښ مې کوه چې توپان ارام کړي ددې پرځای دې ځان ارام

کړه توپان خپله تيريږي.

ځنگه ژوند وکړو

دويم ټوک

هيڅ گټونکی نسته چې دگټلو زخم يې پر بدن ونه ليدل سي.

کله چې گټونکی کيږي درخه کوونکو، حسدکوونکو وگړو په پيدا کيدو هم تعجب مه کوه.

پرما خپل راتلونکي خوبونه دخپل تيري سوي تاريخچي څخه ډېر گران دي.

کله چې خدای جل جلاله دځينو خلگو رښتني رنگ درته ښکاره کړ دويم ځل هڅه مه کوه چې رنگ ورکړي.

دپلار شتون دهغه کور څخه چې دروازه يې څلويښت قلفه لري څلويښت ځله امن دی، پلار يانې امنيت.
دمور شتون دهغه هوټل څخه څلويښت ځله رحته دی چې څلويښت کارمندان لري موريانې رحته.

بي زغه او شوره قدمونه او دشوره ډکې پايلې دا هغه څه دي چې زه پر عاشق يم.

دژوند لوی تيروتنه هغه چاته خندل دي چې دکتلو ارزښت هم نه لري.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

مینه، گرانبت دکړنو ټولگه ده نه دخبرو.

صبر کونکی دهغه ونې په څیردی چې په اور کې سوځي او
دتینې توان نه لري.

هرڅومره چې ډېر انسانیت ولرو زخمونه به مو هومره ژور وي.

بدلون کیدای سي سخت وي مگر هیڅکله مې نه دي اوریدلي چې
کوم څوک ووايي ارزښت یې نه درلودی.

هغه وگړي چې په سختی، کړاو، ستونزو کې وده کوي او بریالیتوب
ته رسیږي: ډېر پیاوړي کیږي.

دژبې زخم؛ ټپ په بڅښني غوښتلو سره نه رغیږي خپل ژبې ته
پاملرنه کوی.

که پر حیواناتو مهربانه نه یې لږ ترلږه خو د مهربانانو لپاره
حیوان مه جوړیږه.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

هيڅوک دومره ستاسو په فکر کي نه دی دنورو څخه ډېره تمه مه کوئ.

وگړي دچاپلوسی په وخت کي اوریدونکي او دنصحت، لارښوونې په وخت کي کانه کيږي.

مور هغه ژوندي یو چې ژوند نه کوو او هغه مړه یو چې نه یی یو پټ کړي.

مگز زه داسي څوک نه وم:

انگیزه مې درلودل

دژوند شوق مې درلودئ

عصاب او حوصله مې درلودل

نه داچي دسهار څخه دمانښامه کښینم فکر وکړم او کار ونه کړم.

وگړي فکر کوي چې زما په اړه په هرڅه پوهیږي، مگر هغوی نه پوهیږي چې ډېر وخت کيږي ما دخوښی او خوشحالی حس دلاسه ورکړی دی.

کاش دهغوی سره مې نه وای پېژندلي دهغوی سره چې اند مې کوئ غوره دي.

دويم ټوک	څنگه ژوند وکړو
----------	----------------

دهر چا شپې دهغوئ دزخمونو په اندازه ژوري دي.

ژوند داسي سوی دی چې وگړي مو ديؤې پانې بديو په خاطر
دبنيگنو بسته کتاب په او سوخي.

د هغه ارزښت په خاطر چې مې تاته درکړ دخپل وجدان څخه
بخښه غواړم.

زړه تنگي د ماتو عينکو په څير ده هر ځای ته چې پکښي گوري
مات درته ښکاري.

پرمهربانۍ مې باور مه کوه زه بد انسان کيرم.

کله چې وينتابه ته ورسيري نور مو هيڅ شی نه کروي ځکه
پوهيري چې مسافر او دزده کړې په حال کي يې، وينې يې، زده
کوي يې او تيروي يې.

ښځه دناز په مقام کي پيدا سوي بايد ناز وکړي، سړي دارتيا په
مقام کي پيداسوی بايد ناز وپسي.

.....

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

هڅی یو رنگ وي خو کله چي ماته سي دوه رنگه کيږي، نو هيله مه لرئ دکوم چا زړه چي مو مات کړی ستاسو سره په یوه رنگ و اوسي.

نمک حرامه انسان دهرشي په قيمت پوهيږي مگر دهیڅ شي په ارزښت نه پوهيږي.

کور بار هم منزل ته ورسيدئ

پيسو هم خوشبختي راوړل

ظلم هم پرځای پاته سو

دپروخت وسو چي د متلونو دوره تيره سوي.

ټول وگړي زر دردونه لري، زمون بايد پام وي چي مون دهغوی

یوزريوم درد نه سو.

ټنبلې موخي وژني

رخه سکون وژني

غوسه عقل وژني او

ډار، بیره خوبونه وژني.

که په سفر ولاړ نه سي،

جامې ونه پيږي، پيسې ونه لگوي: ته دهديري شتمن وگړی يي.

دويم ٽوڪ	ڇنگه ڙوند وڪرو
----------	----------------

دووشيانو ته پام ڪوه: خپلو افڪارو ته ڪله ڇي يوازي يي، خپلو
خبرو ته ڪله ڇي دخلگو سره يي.

بڻه ڙوند په دو جملو ڪي راغونڊيري: دبنو ورڇو ڇخه خوند
اخيستل او په بدو ورڇو ڪي صبر ڪول.

رڻتيا داوه هرڇومره ڇي مي نور وگري خوشحاله ڪول په هغه
اندازه يوازي ڪيدم.

ستا پام نه وو ڇي ڇه دي وويل مگر زه په زرگونو ڇله ستاپه
خبرو مات سوم.

دخوسحالي اووه رازونه:
نفرت ڪوونڪي مه اوسه
مه په غوسه ڪيره
ساده ڙوند وڪره
لڙتمه ولره
تل مسڪا ڪوه
ڊڀره بڻبنه ڪوه
يؤبنه دوست واوسه.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

خپل تير ته يوازې دزده کړې په پار وگوره نه دافسوس کولو
لپاره.

وي پوښتل ځان دي څنگه جوړ کړ؟ومي ويل: زخم پر زخم.

سلام پر هغه سيمه چې دسولې لپاره جوړه سوي ده مگر هيڅ
وخت يې سوله ونه ليدل.

که دخپلو تيروتنو مخه ونه نېسې تيروتنې به ستا مخه ونېسې.

بڼه سرته رسول دښه ويلو څخه غوره دي.

که چيري ټوله شپه دلمر دليدلو لپاره وژاړي: دستورو دليدو خوند
به دلاسه ورکړي.

ستاسو ذهن ستاسو واقعي دښمن دی که هغه مهار نه کړئ تاسو به
مهار کړي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

ژوند کيدای سي هغه خدا وي چي ديوه زلزله ليدونکي ماشوم پر
وچوبنونډانو موبنتي وي.

هيله يانې داچي پردې باور که سبا د ويجاريو دزړه څخه را ووځي
کولی سي غوره وه اوسي.

هغه وگړي چي دبهران دزړه څخه راپورته کيږي، درپخوا
پياوړي راگرځي، ځکه چي د درد سره بلد سوي وي او ژوندي پاته
سوي وي.

کله چي پوه سوم وگړي دخپل درک لمخي ټولو شيانو ته گوري او
ويني يې نو: هغوی ته دهرشي دتفصيلاتو د ورکولو څخه مي ډډه
وکړل.

په تاریکي کي حتا ديوې شمعي رڼا هم کولی سي لار راته وښيي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

لوي موخي: لويې انگيزې را منځته کوي.

خپل ځان لوی گڼل د بد بختی نښه ده.

خپل ارزښت دوگړو په منځ کي مه لتوی:

ستاسو آره ارزښت دالله جل جلاله په وړاندي دی.

دښه نه ده چي شاعران د ډوډی خرڅونکو په ډول یوبل ته توهين وکړي.

پيسه داره مي وړی ليدلی،

بنکلی مي بي شخصيت ليدلی،

تحصيل کونکی مي بي شعوره ليدلی،

مگر هيڅ شی مي دانسانيت په خير بنکلی نه دی ليدلی.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دخپل دښمن څخه یوار و بیریږه او دخپل دوست څخه زر ځله.

خپل دژوند څپې، موجونه مو ومنئ،

حتا که ځینې وخت تاسو دسمندر تل ته وپسي،

هغه ارام او هوسا کب چې تاسو داوبو پرمخ وینی:

مردئ...

نړۍ تل دخپل ظاهر څخه ډېر څه لري،

زړورتیا څرګنده کړئ: پرده پورته کړئ،

کیدای سي ستاسو پرمخ دتړلو دروازو کیلی هلته وي.

مور دخپل تیر وخت پایله یو مگر دا لازمه نه ده چې دهغه بندیان
و اوسو.

دويم ټوک

څنگه ژوند وگړو

انسان هغه موجود دی چې نه سي کولی کوم موقعیت وويني او
هغه ته بدلون ورنه کړي.

دنړۍ تر ټول بڼه بخت لرونکي هغه وگړي دي چې دنورو
دخوشحالی او خوشبختۍ سره رخه نه کوي او خپل ژوند دهیڅ چا
سره نه پرتله کوي.

دیوازیتوب څخه مړ سه مگر دهغه چاسره چې ستا اونور ترمنځ په
توپیرنه پوهیږي مه پاتیره.

بي احترامی هغه دروازي بندوي چې حتا بخښنه غوښتل هم نه سي
کولی هغه دروازي خلاصي کړي.

سلام دي وي پر هغو وگړو چې:

دپاکۍ څخه يي دوستي پيلیږي،

په رښتینولۍ يي دوستي دوام پیداکوي

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

او د فادري له کبله يې هيڅکله دوستي پای ته نه رسيري.

په يوه کور کي ديوې بني او نيکې بنځې اوسيدل دکورنۍ غړو ته سکون او ارامنت وربخښي.

ديوې بنځې تربيه او روزنه ديوه نسل تربيه او روزنه ده.

تاسو نه سئ کولی يئ وگړی په پوره ډول سره وپيژنئ: هرڅوک چي پيژنئ دهغه په دننه کي يوبل وگړی دی چي نه سئ کولی هغه وپيژنئ.

د ژوند لپاره هيلې داسي دي لکه دسبرو لپاره چي اکسيجن دی.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دیوال نم خرابوي او انسان غم.

دځینو وگړو سره دبحث پړوخت په قصدي ډول بحث بایلوه او
دباندي ووځه : هیڅ شی دارامنت څخه غوره نه دی.

عصاب څشي دي؟

هغه شی دي چي هیڅوک یې نه لري مگر تمه لري چي ته یې
ولري.

هیله څه شي ده؟

هغه شی ده چي ټوله یې لري مگر ته یې باید ونه لري.

دنړۍ تاریخ دقضاوت لپاره محکمه ده.

په وحشتناک ډول دا څرگنده سوي چي زموږ ټیکنالوژي زموږ
دانسانیت څخه مخته تللي ده.

دويم ټوک

ځنگه ژوند وکړو

حسادت کونکي وگړي بېرندونکي وي او تر هغوی ډېر
بېرندوکي، ډاريدونکي هغه وگړي دي چې خپل حسادت ته يې
دمهربانۍ پوښ ورکړی وي.

ځيني وخت هغه شيان چې دلاسته راوړلو لپاره يې ډېر شوق لرو
او ډېره هڅه کوو چې لاسته يې راوړو زموږ دنابودۍ سبب کيږي.

بي هدفه انسانان مجبوره دي ټول عمر دموخه لرونکو وگړو لپاره
کار وکړي.

حتا تر ټولو مثبت فکر کونکي وگړي هم منفي افکار لري راز
دادۍ چې هغوی ته خواږه نه ورکوي.

که چيري دلمانځه کولو ته پاملرنه ونه کړي هيڅ امکان نه لري
رښتيني ارام او سکون ته ورسېږي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

کاش ځيني خوبونه رښتيا وای او ځيني رښتيا خوبونه.

ځينو ته بايد وويل سي، زما ژوند، زما تيروتنې، زما انتخابونه،
زما درسونه هيڅ يو يې تا پوري اړه نه لري.

کوبښښ دانسان لومړی دنده ده.

ستاسو اولادونه ستاسو دکړنو څخه زده کړه کوي نه ستاسو
دنصحت څخه.

انسان څښه نه ده مگر ځيني وخت ماتيري.

هيڅ وخت دهغه شي په خاطر چي ستاسو پرشونډو يې خدا را
وستلي مه پښيماڼه کيږي.

يودغورو عبادتونو څخه نورو ته ازار نه رسول دي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دهغه چا محبوب مه جوړيزه چې دبل چا يار وي، دهغه ديوال پر سر مه ځه چې دبا چا ديوال وي.

دغورو انتظار ولرئ، دبدترينو لپاره تيار سئ، هغه چې مو مخته راځي سرمايه گذاري پري وکړئ.

دوه شيان د پياوړو جنگياليانو څخه دي صبر او وخت.

دپرمختگ په لاره کي تلوار مه کوه:

دا ياد لره چې سپوږمۍ هم نه سي کولی هرشپه پوره و اوسي.

د الوتلو لپاره ديوه دليل دموندلو په لټه وه اوسه که څه هم د را کښته کيدو او را غورځيدلو لپاره زر دليلون شتون ولري.

ستونزه داده چې اند، فکر کوئ وخت لرئ.

دويم ټوک

څنگه ژوند وگړو

ژبه دې سور گل جوړه کړه ترڅو خبرې دې د زړه خوښ کونکو
او زړه وړونکو عطرو خوشبوي ولري.

دلويو وگړو د پېژندنې معيار دنگ قد نه وي، نه هم ډېر لوی او غټ
کور وي، نه دهغوی پېژندنه په ډېر شتمنی سره کيږي بلکې لوی
خلگ لوی زړه او مهربانه کتل لري.

څوک چې بڼه بنده نه وي بڼه مشر به هم نه وي نه سي.

ژوند د جنگ میدان دی، تل د جنگ میدان پاته سوی او تل به د جنگ
میدان وي که داسې نه وای کاینات پای ته رسيدل.

په یوه وفاداره دوست کي در زرو اشنايانو ډېر امنيت او سکون
وي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

قانع وه اوسه او دخپلي اوسنی شتمنی څخه خوند واخله ډېر وگړي
ستا داوسني حالت د درلودلو ارمان لري.

څوک چي په تيارو کي زمور سره نه دی: دلمر ختلو په وخت کي
هغه ته اړتيا نه لرو.

پر خپله لار مخته تگ ته دوام ورکړه، پريږده چي نور هرڅه
غواړي ودې يې واي...
ترټولو لويه خپلواکي خپل شخصيت ته وفاداري ده.

دژوند د اسانه کيدا هيله مه کوه پياوړتيا ستايوازي انتخاب دی.

لومړی خپل ځان جوړ کړه بيا چي هرڅه وغواړي جوړولی يې
سي.

دويم ټوک

څنگه ژوند وکړو

دعا وکړه، شکر کوونکی وه اوسه دهغه هرڅه لپاره چې الله جل جلاله تاته درکړي دي، دالله جل جلاله ورکړه نعمت او نه ورکړی یی حکمت دی.

هر کله چې سختو ورځو کې راگیر سوي په دې وپوهیږه چې الله جل جلاله تا دښکلو ورځو لپاره تیاروي.

مور داسې کوم لاسلیک نه دی کړی چې هرورځ خپل ځان راضي وساتو: که وي خوشحاله که نه وي ډېر خوشحاله.

په رښتینولۍ کې د بیریدلو لپاره کوم شی نه لري ځکه کوم څه دپټولو لپاره نه لري.

هیڅ شی دومره سکون او آرام نه درکوي څومره چې ته په خپل کار اخته یی.

دويم ټوك

څنگه ژوند وكړو

پرنورو قضاوت كول اسان چار دى دهغوى درك كول ډېر عقل ته
اړتيا لري

څنگه ژوند وکړو؟

د نړۍ د پوهانو او ادیبانو ویناوې

ژباړه او راټولونه: محمود حمیدزی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**